

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 270. — ŠTEV. 270.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 22, 1907. — V PETEK, 22. LIST OPADA, 1907.

VOLUME XV. — LETNIK XV.

Ogromno izseljevanje.

Evropski delavci se vračajo v desetisočih v staro domovo; vsi parniki so prepalojeni in na stotine jih mora v New Yorku čakati na drugo priliko potovanja.

VSAKI TESEN JIH ODPOTUJE NAD 25,000 IZ ZAPADNIH KRAJEV.

Vsako uro prihajajo v New York posebni vlaki polni inozemcev, prenočišča so polna.

SPANJE NA PROSTEM V PAR-

KIH.

Dasiravno se inozemski delaveci vsako jesen, ko se bliža Božič, kar trumoma vračajo v njihovo domovino, jih toliko, kakor letos, še nikdar ni potovalo v staro kraj. Potovanje v Evropo se je pričelo pred tremi tedni, ko so postale posledice finančne krize tudi na gospodarskem polju občutne in od teh napred postaja številom domov se vračajočih dan za dnevnem večje. Parobrodne družbe v tukajšnjem mestu in drugih luhkah imajo obilo opraviti, da nabavijo potrebne prostore za potnike na parnikih. Na stotine oih Evropejcev, ki so pri zapadnih podlagentih kupili vožne listke, morajo le včeraj ostati v New Yorku, kajti na ne se niti moglo jemati ozira, ker so newyorški agenči že v naprej na parnikih omisili prostore za one potnike, ki so že preje naznani svoj prihod v New York in poslali aro za prostore na parnikih. Mnogo lahko-mišljnih potnikov, ki bi radi odpotovali jutri, go gre mnogo parnikov v Evropo, bodo moralno čakati do prihodne sobote ali pa sij do sreda, kar pomenja zanje naravnob bole stroške.

Tekom tega tedna so vse velike parobrodne družbe povlače ceno za potovanje v Evropo za \$10 in več, toda to na številu potnikov malo ne uplavljajo, kajti njihovo število se ne prestane množi. Upravnštvo naše luke nam je včeraj naznano, da odpotuje sedaj vsaki teden samo iz naše luke nad 25 tisoč inozemskih delavev v Evropo in da se računa, da odneso seboj vsaki teden po \$5,000,000.

Vsi železnice, ki vodijo iz zapada naše mesto, so bile prisiljene na svojih pragh uvesti posebne vlake, kateri imajo po deset vagonov in več, da zmorejo tako hitre razvajati evropske delavec, kateri se začasno vračajo domov. Vsi parniki, kateri so včeraj prenočevalo v Hudson parku.

Največ vračajočih se inozemcev je videti v Hobokenu, kamor prihajajo vlaki iz zapada vsako uro. Vsa prenočišča so prepalojeni in nad 300 ljudi, ki so prišli iz zapada, je včeraj prenočevalo v Hudson parku.

Ravnateljstva parobrodnih družb so nam sporočila, da bodo parniki prepalojeni gotovo za novega leta in tudi tega smatramo za svojo dolžnost, rojake na zapadu opozoriti na to, da v kolikor potujejo v staro domovino — nam začasno naznani, kjer nam nameravajo potovati, ker le na ta način jim zamore tvrdka Frank Sakser Company preskrbi na parnikih prostore in jih obvarovati nepotrebnim stroškov, kjer so vedno v zvezi s čakanjem na kasnejše parnike. Kakor smo že zadnjih omenili, se imenovana tvrdka ne more ozirati na one potnike, kjer si nabavijo vožne listke na zapadu in vse kasnejše tarnanje jih ne hasni, ker ti morajo čakati na kasnejšo potovanje, aco nimajo na parnikih že v naprej preskrbljeno prostora. Prostor si lahko vsakdo omisli s tem, da pošte aro za ono parniško progo, s ktero namerava potovati v domovino.

Bančni uradniki v stiskih.

ZA REFORMO VALUTE.

Trgovinska zbornica v Cincinnatiju prosi za preinačenje valute.

Cincinnati, Ohio, 20. nov. Tukajšnja trgovinska komora je danes sprejela resolucijo, s ktero bode načrpal konгрés, da uvede reformo valute, tako da bode dovolj elastična in da v nadalje panika, kakoršna je bila sedanja, ne bode mogoča.

Resolucijo bodo poslali vseki trgovinski organizaciji v Zjednjeneh državah s priporočilo, da se povsod sprejmejo jednake resolucije in dočakajo kongres v Washington.

Brezplačno pošljemo lepo sliko parnika, kjer na-

da je najceneji, najboljši in najdirektni-

ji progi za Slovence. Pišite na Austro-

America Line, Whitall Building,

New York.

Japonska trgovina na Daljnem Iztoču.

JAPONCI NA VSEJ ČRTI IZPOD RIVAO AMERIČANE IN EVROPE PRI TRGOVINI.

Največjo škodo imajo pri tem Američani, kjer so že mnogo zgubili.

POROČILO DIPLOMATI.

London, 21. nov. Iz Geneve v Svici se brzjavljajo, da je švicarski poslanik na Japonskem poslal svojej vladu dolgo poročilo, s katerim se bavi o japonski trgovini. On odkrito priznava, da so Japonci na Daljnem Iztoču v tem pogledu tako uspešni, da so v včini tamošnjih krajev Američane in Evrope popolnoma izpodrinili in sicer ne le v Japonske same, temveč tudi iz ostalih iztočnih pokrajin.

Imenovani poslanik tudi popisuje, kako podjetni so Japonci, katerim pri tem tudi vlasta tako pomaga, da kažegega v družih deželah sploh ni mogoče. Tako je nedavno poslala svoje zastopnike v Svio in Ameriko, da se tam nauče izdelovati kondenzovan mleko, kjer se je dosedaj uvažalo na Japonsku v prve vrsti iz Amerike in Svio. Sedaj bodo Japonci tako mleko izdelovali sami v uvoz tega blaga se bodo kmalu prenehal.

Vladni eksperci, kjer so se učili izdelovati tako mleko v Svi, so delali kot navadni delaveci v raznih mlekarjih in so se pri tem naučili vse podrobnosti izdelovanja. Kakor hitro so se vrnili na Japonsko, so se za nje zavzeli kapitalisti in vlasta sedaj imajo Japoneci tam že lastne tovarne, ktere prodajajo blago mnogo ceneje, nego je ono, kero se uvaža in inozemstva. Američane in evropske tovarne so sedaj prisiljene z uvozom svojih izdelkov prenehati, ker ne morejo tekmovati z domačimi izdelki. Jednak so postopa tudi z vsakim drugim blagom, kjer se je dosedaj uvažalo na Japonsku, na katerem so potem delegirajo iz Svetišča.

Pittsburgh, Pa., 21. nov. Kakor so tukajšnji tovarnari sklenili glede postopanja proti inozemskim delavcem, tako se je sedaj tudi zgodilo, kajti na tisoče Slovanov, Italijanov in Grkov so odslovili, da jih nadomestijo z domačimi, ali pa z ljudmi, kjer znajo angleščini. Samo po Pensylvaniji železnici je odpotvalo te dni v New York 10,000 tujev, da odpotuje domov v Avstrijo, Italijo in na Balkan. Po Baltimore & Ohio železnici je odpotvalo te dni 5000 inozemcev, kjer so zgnibili delo in zasluzili radi imenovanega sklepja patriotičnih tovarnarjev. Inozemski delaveci so odnesli seboj najmanj \$1,500,000, dočim so ravno toliko svetovali poslali že preje domov. Tukaj se pričakuje, da bodo prihodnji mesec odpotvalo ravno toliko tujev iz Pensylvanije, kamor se potem ne bodo več vrnili.

Tovarnarji trdijo, da so vsleđevali inozemskie delavec in kakor sedaj izjavljajo, so se docela prepričali, da se z njimi ne dà mnogo opraviti, ker niti svojih navad nečejo opustiti in se privaditi ameriškemu načinu življenja.

Tovarnarji trdijo, da zamore v Hamburgu, 21. nov. George Dohney, kjer stanuje v nekem premoščku prenočišču v tukajšnjem mestu, se je rano včeraj prebudil, ker je pod njegovo posteljo nekaj praskalo in njegov tovarš, kjer je spal kraj njega, je dejal, da je maščka. Dohney je vstal, napravil luč in pričel z lučjo iskat mačko pod posteljo. Mačko je takoj ugledal, toda čim bolj se mu je umikala.

Ker je je pa hotel na vsak način vjeti, da je svetlik v roki zlezel pod posteljo in hoteč mačko prijeti, je prevrnil svetlik. V tem trenotku se je pripetila razstrelba, kjer je bila tako jaka, da se je hiša v tem trenotku deloma podrla. Pod posteljo je bilo tri posode smodnika, pokrite s cunjamami, na katerih je potem mačka prenočevala in na katerih se je po nesreči prevrnila svetlik. Oba premogarja je odnesla razstrelba iz hiše na prost, tako da sta 22 čevljev daleč od hiše pripeljali zoper na prost. Oba sta nevarno ravnati tako, da je dosegel ravno takoj uspešno, kjer je dosegel ravno toliko zadetih eijev, kolikor je izstrelil krogelj. Ker je jednega razsodnika nepriskakovano odpovzal, je moral s strelijanjem prenehati. Hardy je pravno nameraval dosegel 20,000 uspešnih strelov, tako da bi miti s jednim ne zgrešil cilja. Na ta način bi dosegel svetovni rekord, kjerega ima sedaj neki Tupper v San Antoniu, Tex.

Cincinnati, Ohio, 20. nov. Tukajšnja trgovinska komora je danes sprejela resolucijo, s ktero bode načrpal kongrés, da uvede reformo valute, tako da bodo dovolj elastična in da v nadalje panika, kakoršna je bila sedanja, ne bode mogoča. Resolucijo bodo poslali vseki trgovinski organizaciji v Zjednjeneh državah s priporočilo, da se povsod sprejmejo jednake resolucije in dočakajo kongres v Washington.

Pol ure potem, ko se je pripetila razstrelba, je prišla mačka zoper v razvaline, da nadaljuje svoje moteno spanje.

Južne republike. Srednjeameriška zveza.

NICARAGUAJSKI PREDSEDNIK BO SVOJ URAD ŽETVAL IDEALNEJ MISLI.

Po vseh srednjeameriških republikah se deluje na ustanovitev zvez.

USPEH MIROVNE KONFERENCE V WASHINGTONU.

Managua, Nicaragua, 22. nov. Od kar se je v Washingtonu pričela mirovna konferenca srednjeameriških republik, pričelo se je v teh republikah živahnih delov na to, da se vse srednjeameriške dežele združijo in da se na ta način ustanove Zjednjene države Srednje Amerike. Za to stvar je najbolj navdušen predsednik republike Nicargaua, Zelaya. Imenovani predsednik je ravnokar izdal izjavno, da je pripravljen z vsega moči odpraviti od svojega predsedniškega mesta, samo da tako omogoči ustanovitev nove velike republike. To idejo je pri konferenci v Washingtonu prvi sprožil zastopnik republike Honduras, kjer je predstavljal Radovič in potrebljajoči rodovitno rodino.

Dunaj, 21. nov. Iz Cetinja v Crnoj Gori se semkaj poroča, da so tam pričeli velikanski zaroti črnogorskih in srbskih političnih vodij na sled. Zarotnik, od katerih so jih baje že 150 zaprli, po čeških in nemških zatrilih niso nameravali nič drugačega, nego črnogorsko skupštino pognati v zrak, umoriti starega kneza Nikolaja Petroviča in vso njegovo rodino, potem prirediti v Srbiji, Bosni, Hercegovini in Macedoniji revolucije in kočno ustanoviti Veliko Srbijo, kakor "Kranjsko hraničarico", kakor tudi drugi demarni zavodi v Ljubljani, so ustanovljeni na dobrati podlagi in se na tisti nikake zgue.

"Mestna hraničarica ljubljanska" in "Kranjska hraničarica", kakor tudi drugi demarni zavodi v Ljubljani, so ustanovljeni na dobrati podlagi in se na tisti nikake zgue.

Budimpešta, 22. nov. Vlada je sklenila ustanoviti poseben zakon za silo, s katerim bodo ministerstva dovoljeno nadzor, sklenjeno z Avstrijo, upravljati, aki bo ogroško-hrvatski parlament do novega leta ne potrdil. Ta zakon se ne bodo nanašal na kvotno vprašanje, vendar bodo po tudi izvedba tega zakona zelo težavna.

Vlada je pričakovala, da pride do nadaljnji razvojitev v stranki nedovoljnosti.

Parlament je že tako in tako do skrajnosti razburjen in vsled debat o nadzoru, da se postal razburjenost še večja. Poslovni red, ki je naperjen, je bil na koncu razvijen v skrajnosti.

V političnih krogih se zatrjuje, da pride v kratek do ministrske krize.

Črnogorski zarotniki. Velikosrbska revolucija.

NA DUNAJU SO SI DALI IZ ČRNE GORE POREČATI O VSE-BALKANSKEJ USTAJI.

Vodje ustaja so bili srbski politiki v Črni Gori in Srbiji.

NEVERJETNA POREČILA.

Dunaj, 21. nov. Iz Cetinja v Crnoj Gori se semkaj poroča, da so tam pričeli velikanski zaroti črnogorskih in srbskih političnih vodij na sled. Zarotnik, od katerih so jih baje že 150 zaprli, po čeških in nemških zatrilih niso nameravali nič drugačega, nego črnogorsko skupštino pognati v zrak, umoriti starega kneza Nikolaja Petroviča in vso njegovo rodino, potem prirediti v Srbiji, Bosni, Hercegovini in Macedoniji revolucije in kočno ustanoviti Veliko Srbijo, kakor "Kranjsko hraničarico", kakor tudi drugi demarni zavodi v Ljubljani, so ustanovljeni na dobrati podlagi in se na tisti nikake zgue.

"Mestna hraničarica ljubljanska" in "Kranjska hraničarica", kakor tudi drugi demarni zavodi v Ljubljani, so ustanovljeni na dobrati podlagi in se na tisti nikake zgue.

Kdor želi poslati denar v hraničarico, sorodnikom ali prijateljem v Evropo in ne more dobiti denarja iz banke, da bi kupil Postal Money Order, naj zahteva na banki za isto sveto, kjer misli odpeljati NEW YORK BANK DRAFT TO THE ORDER OF FRANK SAKSER CO.

Omenjeni draft naj se pošlje nam in natančni naslov prejemnika, registrirano po pošti.

Nadajti izvršili bomo mi pošiljanje veste in točno kakor po navadi.

Za denarne pošiljatve za staro domovino sprejemamo tudi navadne čekete; priponiti pa moramo, da moramo vsak tak ček pravilno podpisati ali indorsiran na druge strani in da dobre denarje, poslanek na navadnih čekih 4 do 8 dni kasneje na določeno mesto. Plačati je tudi malo kolekcijo, ki se računa po razdalji od New Yorka.

Nadajti izvršili bomo mi pošiljanje veste in točno kakor po navadi.

Za denarne pošiljatve za staro domovino sprejemamo tudi navadne čekete; priponiti pa moramo, da moramo vsak tak ček pravilno podpisati ali indorsiran na druge strani in da dobre denarje, poslanek na navadnih čekih 4 do 8 dni kasneje na določeno mesto. Plačati je tudi malo kolekcijo, ki se računa po razdalji od New Yorka.

V političnih krogih se zatrjuje, da pride v kratek do ministrske krize.

V političnih krogih se zatrjuje, da pride v kratek do ministrske krize.

Razne novosti iz inozemstva.

JAPONSKA JE PONUDILA ŠPANSKEJ, DA JEJ ZGRADI VOJNO MORNARICO CE-

NEJE NEGO KAKA LADJEDELNI-

CA V EV-

ROPI.

Volitve župana v Rimu so se zaključile z izvolitvijo žida Ernesta Nathana.

BANKEROTTI V NEMOLJI.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation).

FRANK SAKSER, president.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
of publication: 109 Greenwich Street, New York,
Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Each year list for Amerika . . . \$3.00
" " leta 1.50
" " leta za mesec New York 4.00
" " leta za mesec New York 2.00
" " Evropsko za vse leta 4.50
" " " " leta 2.50
" " " " leta 1.75
V Evropo posiljamo skupno tri številke.
"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemski nedelji in praznikov.

GLAS NARODA
("Voices of the People")

Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli posiljati po
Money Order.

Pri spremembah krajja narodčkov
prosim, da sem tudi prejšnje bivalisce
naznam, da hitreje najemmo naslovnikov.

Dopisim pa posiljam naziv naslov:

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.

Telefon. 1279 Rector.

Naseljevanje Mongolcev.

Javno mnenje na Japonskem z ozirom na naseljevanje Japonev v Zjednjene države in v Canado se je v novejšem času izdatno ohradilo. Celo napredno stranka, katera je iz ga vprašanja napravila veliko politično in internacionalo afero, s katero pomočjo je begala tamsočno deloma še medozorelo javnost. Vodja te stranke, grof Okuma, sedaj izjavlja in se sklicuje pri tem na najvišje ideale civilizacije, da japonski vladi na nikak način ni mogoče dati Zjednjenum državam konec, dokler se sedanje razmere ne spremene, da se pa bode vendarle zgodišči v imenu civilizacije, samo da se ohrani mir.

Vendar pa takti ideali pri vsem tem niso bili odločilni in merodajni tokiki, kakor zavest, da bi bila eventuelna vojna z Zjednjennimi državami za Japonsko preraskantna. Japone so pa v ostalem moralni sami na svojem lastnem narodnem telesu okusiti vse škede nedržodosega naseljevanja, katero so potem preprečili in ustavili s tem, da so proti temu naseljevanju upotrebili kar najradikalnejša sredstva. Oni so nedobroše naseljenje jednostavno prepeljali in se pri tem niso ozirali na najvišje ideale civilizacije. Oni so na stotine tujih delavev in kristjanov jednostavno odslovili na milost in nemilost izročili osodi, tudi ako bi potem lakte umrli.

Na Japonsku se je namreč tekom let naselilo toliko Kitajev in Korejcev, da so postali prava nadlega in da je bil domači mir v velikem nevarnosti. Kitajski in korejski delaveci so dobivali pri zasebnih železnicih in v rudnikih delo in razun tega si je tudi vladava nabavila takih delavev, kateri so izdatno cenejši, nego domači kuliji. Medtem, ko se zadovoljijo domači kuliji z dnevnim plačem po 40 centov — jeden goldinar, — so bili Kitajci in Korejci zadovoljni z 20 centov dnevnega zaslužka. Končno je postal domač delavstvo tako razburjeno, da se je morala vladava v Tokiju udati. Radi tega so potem hitro našli star zakon, kjer preprečuje tujim delavev in kristjanov jednostavno odslovili na milost in nemilost izročili osodi, tudi ako bi potem lakte umrli.

V Alpah in ob Adriji, od Soče do Brente rožlja orožje in se vrše neke tajanstvene priprave.

Italija pridno izpoljuje svojo mornarico in svojo vojsko, kar je v gotovih ozirih popolnoma naravno, saj delajo to vse države.

V Italiji dovoljuje parlament stotine milijonov za vojsko in mornarico, Avstrija pa le marljarnino in od časa do časa gradi kako eklopnicu ali pa pomenuje vojsko za peščico mož.

V beneških lagunalih si pripravlja "zveznicu". Avstrije izvrstno sporno točko za brodove. Benešet, Ancona in Brindisi bodo s 30,000,000 litri sprememjena v vojna pristanišča.

Gotovo pa je, da skuša Italija zanesi kako albansko točko in to meni avstrije zabraniti, če bode treba, z orojem v roki.

Vsekakor je simptomatično, da avstrijski vojaški krogi zdaj misijo na utrijevanje obrežij. Ijudstvo se seli vedno bolj v Ameriko, diplomatični obeli sosedi pa slepomisla, moloh militaričem pa že milijone in uničuje eksistence premogim.

Sramota za XX. vek, da je mir med državami mnogokrat odvisen od kričačev in Barzilai in Imbriani.

NAZANILIO IN PRIPOROČILO.

Rojaci Sloveni in Hrvati, kateri potrebujejo dobre zimske obleke, priporočam vam stare obče znano trgovino na 760-770 West Washington Street, Indianapolis, Ind. Vprašajte se za Josipa Sekljan, ker z menoj láko govorite v domačem jeziku in zagotovim vas, da budem vsacega posebnoma zadovoljil. Jaz govorim slovensko, hrvatsko, nemško, madjarsko, maedonsko in angleško.

Nadzaje se mnogoštevilnega obiska, se priporočam

Josip Sekljan
(22-11-23-12)

Kje je moj sorodnik IVAN KLUJN? Dom je iz Fužine pri Ortenku, Dolensko. Pred enim letom je bil v Hibbingu, Minn. Prosim, da se nujno razberi, če kdo ve za njegovo sedanje bivališče, naj mi blagovoli naznam, ker poročati mu imam nekaj zelo važnega. Frank Segar, P. O. Box 19, Conemaugh, Pa.

Našljaje se mnogoštevilnega obiska, se priporočam

Josip Sekljan
(22-11-23-12)

Siromašne železnice.

V Kansas City je stari nekronani vladar našega severozapada govoril, s katerim je razpravljal, se li železnice izplačujejo ali ne. Kol strokovnjak, praktičen železničar in zvit finančnik, ima Hill pravico razpravljati o takih vprašanjih, katera gotovo bolj razume, nego marsikako drugi. Toda v sedanjih razmerah opisovati železnice kot koristnosno podjetja, katera dan za dnevom napredujejo — tega se niti Hill ni upal, vendar bi pa nasprotio tudi ne smeli trditi, ker v to splošni opravičen, ako le malo spoštuje resnico. On je trdil, da se naše železnice vedno izplačajo. Morda je to tudi resnica, vendar bi pa pri tem moral tudi povediti, da razpisovanje ali pa ne razpisovanje dividend na vrednostne liste in izplačevanje železnice nima kap opraviti. Svojim poslušalcem bi ne smel zamolčati, da so ustanovitelji železnice v par kratkih letih potom spekulacije in dobrih poslov pridobili na biljone dolarjev za svoj lastni žep, in sicer baš s pomočjo k onim železnicam, katerih sedaj primočajo k onim, ki se več ne izplačajo. Tem železnicam so namreč njihovi lastniki posneli preveč smetnje, da bi ostalo še kaj dobrega mleka pri njih.

V novčjem času se je pri nas resno delovalo na to, da se takemu izkoriscenju stari konec in baš radi bodo časi v tem pogledu kmalu izboljšali. Železnice bodo kmalo zopnisale dobičke, katerih sedaj pri njih ni opaziti, ker blagajna, v ktero so prihajali dočekni, ni imela dna. V ostalem je pa neovigrljivo dejstvo, da se bodo železnice z razvojem naše dežele tudi v nadalje kar najlepše razvijale. Sečljane finančne in gospodarske neprilike seveda ovirajo razvoj železnic, kateri hodi pa kasneje postal tem živahnji. Sedanje razmere ne moremo smatrati za merodajne pri dobičkih železnic, kar velja naravno tudi za vsele gospodarske mogočnosti republike.

Strategična važnost Trsta.

V listu "Oesterreichische Rundschau" je izšel nedavno Du Nordov članek "Die strategische Sicherung von Triest", ki je obudil splošno pozornost posebno v vojaških krogih; pa tudi list "Ueberall" ocenjuje ideje, ki jih zastopa imenovani pisatelj v tem članku.

Te ideje so tako logične in jasne, da se mi zdi umestno podati čitalcem stavne potete istih. V zadnjih letih ni treba več Avstriji obratičati vse pozornosti severo-iztočni meji in utrijevanju iste. Odnosaji do Rusije so prijateljski, medtem ko bi znali doživeti kako presestevanje na jugozapadu.

V Alpah in ob Adriji, od Soče do Brente rožlja orožje in se vrše neke tajanstvene priprave.

Italija pridno izpoljuje svojo mornarico in svojo vojsko, kar je v gotovih ozirih popolnoma naravno, saj delajo to vse države.

V Italiji dovoljuje parlament stotine milijonov za vojsko in mornarico, Avstrija pa le marljarnino in od časa do časa gradi kako eklopnicu ali pa pomenuje vojsko za peščico mož.

V beneških lagunalih si pripravlja "zveznicu". Avstrije izvrstno sporno točko za brodove. Benešet, Ancona in Brindisi bodo s 30,000,000 litri sprememjena v vojna pristanišča.

Gotovo pa je, da skuša Italija zanesi kako albansko točko in to meni avstrije zabraniti, če bode treba, z orojem v roki.

Vsekakor je simptomatično, da avstrijski vojaški krogi zdaj misijo na utrijevanje obrežij. Ijudstvo se seli vedno bolj v Ameriko, diplomatični obeli sosedi pa slepomisla, moloh militaričem pa že milijone in uničuje eksistence premogim.

Sramota za XX. vek, da je mir med državami mnogokrat odvisen od kričačev in Barzilai in Imbriani.

ODPETO PISMO SLOVENCEM.

Cenj. Collins Medical Institute
New York.

Vam naznjam, da sem sedaj postali korajni in takoj bolj brezskrbni; Volodka je začel celo plesati. Ni nalo bilo več mariv nevarnosti in odpravili smo se v Dikmanovo sotesko (tako imenovana po Nemcu Dikmann, ki je gradil tam svoje pane stroje) — nad reko. Zakurili smo ogenj in obesili dva kota; v enem smo kuhal čaj, v drugem ribo juho.

Medtem se je naredil večer, stemnilo se je in droben dež in rosil na zemljo. Pri vročem čaju se nismo brigali za dež.

Tako smo sedeli, kakor bi bili v Abrahamsom naročju, ne da bi posmisili, da — kakor smo videli mi luči mesta — morajo videti tam tudi naš ogenj... Tako neprevidno smo znali biti včasih mi, ki smo blodili skozi polja in gozdove, se skrivali pred slehernim človekom — zdaj, pričo mesta smo zakurili ogenj in se zabavili tako brezskrbno, kakor da nam ne žuga pri tem nititi najmanjsa nevarnost.

Prva naloga italijanskega brodova je bila blokirati Trst in skušati na obrežju izkreati svoje možtvo. V tržnem zalivu dobi sovračnik iz oskrbe izbornih izkrcvališč, eno pri drugem, na bližnjem istrškem obrežju Koper in Piran, ki bi gotovo dobro voljeli denarje po Post Money Order poslati.

Izkreanje italijanskih čet na tem mestu bi se dočeknilo z vsemi vojnošči premožno. Če bi se pa je

krejane posrečilo, potem bi bilo to osredopolne tudi za prodričajo armando v gorji Italiji.

Iz tega sledi, da je nujno potrebno Trst utrditi. Avstrija je sicer izdala ogromnih svot za galilejske utrdbje, vendar mora zavarovati tudi svoj trgovski emporij ob Adriji. Trst spreminiti v vojno pristanišče je tako rekoče nemogoče radi preogramnih stroškov pri tem.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto obdajati z nasipi bi bilo vedno besto, ker bi se mu tako one mogeči razvitek. Vendar se dá Trst vsaj od morske strani popolnoma zavarovati. Že trideset let hranijo v arhivih vojnega ministerstva genialni načrt ženjskega generala v Herma, kako utrditi.

Mesto

Rodbina Polaneških.

Roman, poljski spisal H. Sienkiewicz,
poslovenil Podravski.

DRUGA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

Polaneški je ostal sam. Nekaj časa je premislil o svojem denarju; našel ni pomočka, kako bi ga dobil od predstavljača. Vendar pa si je domisli, da ta znesek ne morebiti izbrisani iz semeljske knjige, dokler ne bo vstopa izplačana, in da, bo on sam v najhujšem primeru zopet to, kar je bil prej, upnik Kremena. Kremen sicer ni bil dosti boljši dolžnik nego Maska, to je tolažna ni bila velika, vendar mu sedaj ni preostajalo drugega, nego biti zadovoljen z njo.

Pozneje mu je prislo na misel nekaj drugega. Začel jih je misliti na Litko na gospo Emilijo, na Marijo, in ospnilo ga je, da se ta ženski svet, ki se daje voditi od občutkov in cigar glavo prizadevanje je ljubezen, namen pa sreča bližnjikova, tako močno razlikuje od moškega, ki je poln tekmovanja, boja in si tako rad poseza v lase, pol jeze, dvobojev in dirjanja za imovino. In spoznal je v tem hipu, česar ni bil util prej: Ako je na sestru počitek, sreča, pomiritev, je treba vsega tega iskat pri ljubeči ženi. Bil je to občutek, docela napsoten njegovemu modrovjanju v poslednjih dneh; zato ga je tudi vznemiril. Toda primjerja je dva sveta, se ni mogel ubraniti preprincanju, da ima ta ljubeči ženski svet temelj in pravico. Ko bi bil Polaneški bolj več svetu pismu, bi se bil izvestno spomnil besed: "Marija si je izvolila najboljši del."

V.

Kresowski se je zakasnili drugo jutro skoro za celo uro. Bil je to izraz, ki je znan tudi pri nas, administrator svežega zraka v mestu, to je eden izmed onih ljudi, ki ne delajo ničesar. Njegovo ime je bilo splošno znano, in napokipel si je precejšnje imetje. Na teh dveh temeljih je živel neprestano, zahajal kamerniki ter užival ime vrlega človeka. Kako morajo ti naslovni zadodžati za vse to, je tajnost velikih mest — dovolj, da Kresowski ni bil samo na važnem in trdnenju stališču, nego imeli so ga celo za človeka, h kateremu se je moči varno zatekati v delikatnih stvareh. V prepričju so ga volili za sodnika, v dvobojih za prito. Visoki denarni krogci so ga radi vabili na obede, na gosti, krsta in druge podobne slavnosti, ker je bil s patriotsko pliče na glavi in pristno poljsko fiziognomijo z diko vsakemu omizju.

Bil je to človek, ki so ga v njega bistvu neizrečeno varali ljudje, boljajoč za sušico in zato jeko razdražen; imel pa je izvestno zaloge humorja, ki mu je dopuščal zaznavati semešno stran stvari, zlasti kako neznanih — v čemer je nekoliko spominjal na Bucka — ter se smejati svoji razdražnosti. Dopuščal pa je tudi drugim, da so z njim zbijali šale, teda le do izvestne mere. Kadar pa je kdo prestolil to mero, se je zdaleč postavil po robu ter napadel ljudi skoro preveč brezbarzno, zato so ga imeli za nevarnega. Pripovedovali so o njem, da je v nekaterih primerih imel pogum tudi tam, kjer ne bi ga imel marsikdo drugi, in da je sploh dobro "vihal nos". Ni priznali nikomur razen svoji res, kaj plemeniti fiziognomiji ter zlasti niti ščedili s časom, ker je povsed prihajal joko pozno.

Prišel sedaj k Polaneškemu, je jel takoj po pozdravu opravičevati svojo zakesnitev.

"Morda ste že zapazili," je dejal, "Da se človeku, kadar se mu mudi in mu je dokaj do tega, da ne bi zamudil, kakor nalač izgubljajo najpotrenejši reči, kakor bi bile padle v vodo. Sluga išče klobuk — a klobuka ni nikjer, išče nogavice, a nogavice ni nikjer; išče denarice, a denarice ni nikjer. Stabil bi, da je temu zmore takoj!"

"Časih že," odgovori Polaneški. "Našel sem celo pomoč zoper to. Kadar mi tako kaj pride v izgubo, kakor bi bilo padlo v vodo, pa sedem se nasmejam in rečem glasno: 'Zelo me veseli, kadar tako kaj izgubim; človek išče, pride v nekakšen tok, pa se giblje in čas mu zbeži — to pa je neizrečeno zdravo in prijetno.' A kaj pravite na to? Potem se najde takoj, kar se je izgubilo."

"Vzeti bi moral patent na to iznajdbo," odgovori Polaneški. "Toda govoriva rajši o Maskačkih stvari."

"Morava k svetniku Jamisu. Maska je postal preklic, ki ga je bil napisal za Gontowskega. Neče izpremeniti niti besedice — toda to je nemogoče — je preostro — to se ne da podpisati. Vidim, da nas čaka dvoboj, drugega — ne vidim drugega izhoda."

"Gontowski se ukloni vsemu, kar mu razstavuje in zapove Jamisu, in gospod Jamis je tudi prvič razjavil,

na Gontowskega, drugič pa je bol hav in miren človek, torej kdo ve, ali se ne sprejmejo tudi takci pogoji?"

"Gospod Jamis je glupec," mu seže Kresowski v besedu, "toda pozno je že, pojdiva."

In šla sta. Trenutek kesneje se so njeni sanji ustavile pred Saskim hotelom. Gospod Jamis ju je že čkal, toda sprejel ju je v županu, ker je bil res bolan. Kresowski, zrč na njevo sicer razumno, toda potro in nabujeno lice, si je mislil:

"Ta gotovo rad pritrdi vsemu."

"Sedita, gospoda," reče Jamis. Dospel sem semkaj šele pred tremi dnevi, in dasi mi ni dobro, me vendar veseli, da se mi morda posreči poravnati to afero. Verjemata mi, da sem že prvi potegnil za učesa tegu našega ježljivca."

Nato skomizgne z rameni, se obrne Polaneškemu in vpraša:

"Kako je Plawickima? Nisem še bil pri njuju, kar dolgčas mi je po zlati Marije..."

"Gospodična Marica je zdrava," odgovori Polaneški.

"A starec?"

"Pred nekoliko dnevi mu je umplja oddaljena sorodnica, ki je bila tako bogata; torej prizakuje dedčine. Še včeraj mi je rekel to, toda čul sem, da je vso imovino izročila v dobrodelne namene.... Oporoko odpro danes ali jutri..."

"Ko bi ji bil dal Bog to misel, da bi bila kaj izročila Mariici! Toda pristopimo k stvari. Gospoda, ni vama treba praviti, da je naša dolžnost, to stvar končati kolikor mogoče mirno."

"Vsi se globoko zavedamo te dolžnosti..."

"Nisem se nadeljal," odgovori dobromiseln gospod Jamis, "toda sam priznavam, da ni imel Gontowski najmanjše pravice ravnati tako, kakor je ravnal; zato se mi zdi doela prav, da se kaznuje. Zato ga tudi pripravim do vsega in do jake velikih konesij, ki podado gospodu Maskačku priznemo, da je odustolo."

Kresowski potegne je žepa zganjkov. Cene so primerno nizke, a delo trdno in dobro. Trirstni od \$2 do \$45. Plošče so iz najboljšega cinka. Izdelujem tudi plošče iz aluminija, nikelja ali medenine. Cena trirstnim je od \$5 do \$80.

Cast mi je naznani slavnemu občinstvu v Chicago, Ill., kateri tudi rojokom po Zjed. državah, da sem otvoril novo urejeni

Saloon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Salon pri "Triglavu",
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

bližu 19. ulice,

kjer točim pristroj uletajo Atlapto, avršni whisky. Najboljša vina in dišeče smokde so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro trejnjen kegljič in igračenje (poker, itd.).

Potujoci Slovenci dobrodošli. Vse bodo dobro postregli. Za obilen obisk se priporoča.

Mohor Madič,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.